

MAJSAJNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetéség)
 Telefon: II—55—62.
 Postafeliratoképváltási esekszámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

A kereszt és kard

egymásrautaságáról beszélt Antal István Nagyváradon, rámutatva arra, hogy ez a két jelkép határozta meg Szent István óta állandóan a magyar nemzet hitvallását és egyúttal sorsát is. Magyarország itt, Európa keletén a kereszténység védőbástyája volt s ma is az és ezért az egyik kezével a magasra emelt kereszt mellett a másik kezével mindig a kardot kellett markolnia, hogy a Keletrontásával, pogányságával, vadsgáttal szemben megvédje a Nyugatot. Most, amikor a Kelet különösen felkészült a megújuló Európa legázolására és amikor az istentelenség és vérszomjas rombolóvágy nagyhatalomja szervezett állam képében szállt hadba a kereszténységgel, az eddigien is nagyobb jelentőséget nyert ez a kettős, ősi magyar jelkép: áhitatos, ádozatos és keményen hívő lélekkel kell ragaszkodnia a magyarságnak Krisztus keresztjéhez és az ősi virtussal, hősiességgel kell forogtatnia a kardot, hogy erőt ne veszessen rajtunk a Kelet...

Hőtelességteljesítés és fegyelem

— a mai idők legfőbb parancsa — hirdette beszédében a pénzügyminiszter, aki rámutatott arra, hogy amíg a nemzet színe-java a harcra, fegyverrel a kezében öröködi a nemzet épésén és mindannyiunk tiszteletét nyugalmaz, az íthommaradtok azzal tehetik csak magukat a hős hónapok áldozataira méltóknak, hogy pontosan, zökzenő nélkül teljesítik kötelességeiket és fegyelmestelen állják meg helyüket ott, ahova őket soruk és vezetők állították. Hővédelmi munka ma a termelés is, akár ipari, akár mezőgazdasági, akár szellemi téren folyik. És egészen természetesen, hogy a rosszul elvégzett munka éppen annyira veszélyes és káros az országra, mint ha az arcvonal egyik, vagy másik pontján az odavezényelték hibájából rés támad.

A takarékoság

is egyike ma a nemzeti kötelességeknek, — ahogyan a kiállás-fegyvi miniszter azt beszédében kifejtette. Az illetékes kormányzati ténnyek gondoskordásából kifolyólag az ország élclmezése aratásig biztosítva van, de egészen természetesen csak akkor, ha senki semmit nem prédál el a közös készletekből. A mai idők-höz méltatlan önzés lenne, ha bárki is arra hivatkoznék, hogy

reá az adagolás nem vonatkozik, mert neki sikerült valamely fontos közszükségleti cikkből — élelmiszerből vagy ipari termék-ből — eleget szereznie, vagy termelnie. Mint ahogyan senki ki nem vonhatja magát a fegyveres helytállásból, ha kora és testi rátermettsége erre alkalmassá te-

szí és behívják, ugyanúgy mindenkire egyformán vonatkoznak a korlátozó intézkedések, amelyek betartásán múlik, hogy a harcra élelők, vagy itthon fogás termelőmunkáit végzők ellátása biztosítható-e. És ha Európának és benne Magyarországnak mostani keresztet hadjárata-

ban mindenki ott őrzi szívében Krisztus keresztjét, mint eleven, üfelfádozásra, áldozatvállalásra íheltő hitet, akkor nem lesznek az arcvonal mögötti frontok, — a békés, termelő munka és igazságos fogyasztás frontjának — sem szűkevényei, árulói és szímulásai...

A nemzeti egység megrementése, a katonai lelkület fejlesztése, kötelességteljesítés és fegyelem, takarékoság — a ma kötelességei

Antal István, Reményi-Schneller Lajos és Györfy-Bengyel Sándor miniszterek beszédei az időszerű kérdésekről

A mai sorsdöntő időkben a szokottnál is nagyobb jelentőségűek van azoknak a beszédeknek,

amelyeket a magyar kormány egyes tagjai az időszerű problémák kapcsán mondtak.

emberek. El kell hallgatniok tehát a partizánoknak, a németül politikai kérdések fejlesztésének és a kiesines politikai tiszakodásoknak, csak egy politika maradt: a totális nemzetvédelem politikája.

Résztelenen szólott végül a miniszter a magyar fajvédelem problémáról, kiemelve, hogy a kormány minden törekvése a magyar faj erejét és egzisztenciális alapjait kiépteni.

Minden felesleges politizálás káros

Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter két nagyszabású szónoklatban mutatta rá azokra a legfőbb szempontokra, amelyeknek minden magyar ember eszelekedetet irányítanik kell.

Első beszédét Dobrecben, a MEP választmányi értekezletén mondta.

— Hőborban vagyunk, a világ egyik legsúlyosabb történelmi vésdése vesz körül bennünket, s ennek a háborúnak a kimenetele közvetlenül érinti nemzeti egzisztenciánkat is — mondotta többek között a miniszter.

— Ez a népi pedig nem csupán nemzeti és népi egzisztenciánk védelme, hanem a magyar erők összefogása és előkészítése arra az időre, amikor a háború után kialakuló új Európában méltó helyünket akarjuk biztosítani.

— Ennek a hatalmas és mindenek felett álló nagy nemzeti erőfeszítésnek a szolgálatában belső problémáink megoldásánál az kell szem előtt tartanunk, hogy minden kérdést meg kell oldani, amely a háborúra való előkészületünket és erőfeszítésünket előmozdítja.

Beszéde további sorára a miniszter azt hangsúlyozta, hogy

a nélkülözések, áldozatvállalások terén nem lehetnek kivételezések, mindenkinre egyformán ki kell vennie részét az áldozatokból.

Hangsúlyozta, hogy a szökőkút a gazdasági, etelből való kiszorításán, a helyüket elfoglaló keresztény munkásságot a keresztény szellemnek kell áthátalni.

Foglalkozott a miniszter a szociális és gazdasági kérdésekkel, majd hangsúlyozta, hogy a hadi- és gazdasági politizálás káros és hátrányos. Amíg a háború tart, sem

lehetnek pártok, politikai irányok, partikularis érdekek, csak életkért, egzisztenciánkért, szabadságukért, állami önállóságukért, nemzeti jólétükért harcoló magyar

Antal István Szent Lászlóról, a magyarság első népi hősről

Másik beszédét Nagyváradon, az ottani Szent László ünnepegen tartotta Antal István, hatalmas és nagy érdeklődés közében. A nagyszabású beszédet a rádió is közvetítette.

Beszéde során Szent Lászlóban a keresztény hit égi tüzevel megacélozott nemzeti gondolat megszomjazott-jét jeltette meg. Hangsúlyozta, hogy ebben az országban ma sem szabad egy árnyalatot sem veszíteni

földünkül fényébe! a krisztusi kereszt viláosságának. de egyben nem szabad egy pillanatra sem veszíteni élességéből a magyar esztétábránk a ami ezzel együtt jelent, egy pillanatra sem elhomályosulnia, az áldozatkész magyar katonai lélek tisztaságának.

A miniszter ismertette Szent László országservező és országvezető munkáját. Katonai lelkének tündökletét, amelyet például állított élénk, mint a magyarságnak első igazán népi hősi.

Többet dolgozni és termelni!

többet kell dolgozni és termelni, ami pénzünk értékének megóvását is jelenti.

Az ársvonalon kérdéséről beszéde, rámutatott arra, hogy az árak bizonyosmértvű emelkedését az okozta, hogy a kormányzat összehangolt iparkodott teremteni a mezőgazdasági cikkek és ipari cikkek ára, valamint a munkabérek és fizetések közötti.

A miniszter ezután takarékoságra intette a magyarságot, rámutatva arra, hogy

ma a pazarlás a nemzet ellen való bűn.

A miniszter beszédét az adófizetők polgári iránti elismerésének kifejezésével végezte be,

bejelentve a hadmentességi adó közeli kivételét. Ezt az adót fizetni fogja mindenki, aki nem lesz a fronton.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter választókerületében. Baján mondott a MEP nagyválasztmányi ülésen nagyfotusságú beszédet.

Beszédében hangsúlyozta, hogy a ma idők legfőbb parancsa a kötelességteljesítés és a fegyelmestétség.

Arra figyelmeztetett mindenkit, hogy amikor besovall bejárásaink a legnagyobb áldozatokhoz, a mi áldozatunk a fegyelmestétség és az ősi honi kötelességteljesítés. Hangoztatta a miniszter, hogy mindenki munkája egyformán fontos, amely ma nemcsak kényérkérészet jelent, hanem hivatást, nemzeti megbízást is.

A miniszter ezután az átmeneti gazdasági teendőiről beszélt, majd hangsúlyozta, hogy

A közlekedési miniszter az ország élmezési helyzetéről

Györfly-Benyey Sándor közlekedési miniszter a *Közlekedési helyzetéről* a belügyminiszteriumban tartott értekezleten előmondott tájékoztató beszédében kijelentette, hogy

az ország élmezéssel való ellátása az aratásig biztosítottaknak tekinthető, azonban hangsúlyozta, hogy az egész vonalon a legnagyobb takarékoságra van szükség.

Előrelátó, idejekorán végzett munkák elvégzése révén sikerül csak áthidálni a nehézségeket, amelyek legfőképpen a termés betakarítási időpontjának kitolódása okozza.

A miniszter felhívta a megjelenteket, hogy

szigorúan örködjének a kiadott közlekedési rendeletek betartása felett. Gondoskodniuk kell legelőször — mondotta a miniszter — a határelen érintett küzdő katonákról, azoknak mindent meg kell adniuk. Viseljük tehát valamennyien jószívet a korlátozásokat.

A miniszter végül szóbeszédre a megjelentek között egy, az egyes törvényhatóságokra nézve külön-külön megbeszézett közlekedési tájékoztató kimutatást, mely helyzetképet ad az 1941—42. évről és amelyből az egyes törvényhatóságok működése ellenőrizhető.

A Szent Jobb Szent László városában

A Szent Jobb idej országjáró utjának első állomása Nagyváradt volt. A város ebben az évben harmadszor fordultól ünnepel. 750 évesedője avatták szentté László királyt, Nagyváradt védőszentjét; 600 évvel ezelőtt tartotta Nagy Lajos király első országgyűlést Váradon. Szent László király közbülső 250 évvel ezelőtt, hogy a város a török megszállás alól felszabadult.

A Szent Jobb utató Aranyvannal utazott *Seregi* Justinán bíboros herceprímás a a katolikus társadalom számos egyházi és világi előkelőjéhez. Az ünnepélyen a kormány képviselő dr. Antal István miniszter s a megye és város előkölősege vett részt a hívők áhítatos ezrelék tömegében.

Az ünnepelepen felszólított Szent

László-téren oltárra helyezték a Szent Jobbot és a bíboros herceprímás díszes papi segédlettel csendes szentmisét mondott, majd ünnepi beszédet tartott. A hármias évforduló ünnepének jelentőségét méltatva, Hangyolász, hogy Szent László helyes tisztelete példájának követésében áll.

— Mint magyar emberek, — mondotta a bíboros herceprímás — megtanulhatjuk tőle a mindig tévkenő, önzetlen és áldozatos magzat-szeretetet, a mostani vajdú idők és szüntelen változó eszmérendőzők forgatagában pedig megtanulhatjuk tőle, hogy első magyar szókáinálhoz és ezer éven keresztül kipróbált alkotmányunkhoz hiven ragaszkodjunk.

Az aranyvannal meg aznap, május 8-án visszaérkezett Budapestre.

Horthy Miklós és Hitler Adolf táviratváltása

A kormányzó úr *Öfömlőtlő* a német nemzeti ünnep alkalmából a következő táviratot intézte Hitler Adolfhoz, a német birodalom vezéréhez és kancellárjához:

„A nemzeti munka ünnepe alkalomán szereztem Nagyméltóságodnak legmegelőbb jókívánságaimat kifejezni. A magyar nép há legvagybarátságban veszt a német nép emberelietti küzdelmében és megvany győzelmében, hogy a közös ellenség végeles veresége fogja megvalósítani a boldogabb jövőt.”

A Führer a következő távirattal válaszolt a kormányzó úrnak:

„Szívvel köszönöm Főméltóságodnak a német nép nemzeti ünnepé alkalmából hoztam intézett jöleső üdvözli táviratát, amelyben Főméltóságod biztositott engem a magyar népet Németországhoz fűző bensősége kapcsolatokról. A Főméltóságodtól egyértelműen magam is megvany győzelméről arról, hogy ez a hatalmas küzdelem ellenségeink vereségével fog végződni, ami népünk boldogabb jövőjét fogja megvalósítani.”

Hitler és Mussolini megbeszélései a tavaszi hadjárat előtt

Hitler és Mussolini találkozt Salzbúrgban, — ez alkalommal tizenketteszer. A politikai megbeszélések és a *Hitler* és *Ciano* gróf külügyminiszterek, a katonai megbeszélések *Keitel* és *Cavallero* gróf vezérkar főnököi is résztvettek a két nagyhatalom nagyköveteivel együtt.

A nagyfontosságú találkozó célja.

Németország, Olaszország és szövetségeseik a végző győzelem minden rendelkezésükre álló hatalmi eszközzel biztosítják.

A salzbúrgi találkozó jelentőségére jellemző, hogy a világsajtó napokon át élénken foglalkozott a várható fejleményeivel. Fokozta a találkozó fontosságát a Japán eszáz és *Hitler* Adolf táviratváltása is. A két távirat erősen kifejezően juttatta, hogy *vagy a japán, mint a német népben erősen fohozódik a végző győzelem híte az új világrend lefektetésére.*

Az angol-szász sajtó a találkozás után az újabb hadműveletek lehetőségével foglalkozik. Az angol felhívatás megállapítja, hogy

„a tengely hadvezetését a jelenlegi háború folyamán mindenféle támadások, kezdeményezések ellen kell védeni.”

Nem gazdaságos a sertés- és harom:tegyésztés
a törvényesen védett

Rákoshelyi bakteriumból
számos betegséget okozhat

AULITZK OTTO
Budapest, VII. Öbány-új 84. Ház. 2/A
Árak: Demionálai Budapest
4. 6. 8. 10. 12. 15
5.10. 7.50. 9.60. 11.40. 13.80. 16.80

Tuau-gyógy prospektum
a lap olvasóinak ingyen!

zések és pörölvesapások jelentették.”

Az egyik vezető brit lap pedig ezt írja: „Ha a jelenlegi tanácskozások is új hadjárat utolsó előkészületeit zárták le, akkor erről hamarosan értesülünk.”

A távolkeleti események egyik legfontosabb mozzanata, hogy *Gandhi*, az indiai függetlenségi mozgalom legnagyobb tekintélyű vezetője visszatért az indiai kongresszus párt vezetésébe, ami a berlini sajtó szerint azt jelenti, hogy a *szafitós Anglia és India között szinte már meg is történt*. Aláírásátja ezt a feltevést, hogy a végrehajtott bizottság majdnem egyhangúsan számító többséggel fogadta el *Gandhinak* a passzív ellenállásról szóló javaslatát. Ez pedig azt jelenti, hogy

India elutasította az angol kormány minden kiveletét, nem hajlandó újabb tárgyalásokra és nem veszt részt Anglia oldalán India védelmében.

A német sajtó szerint a britek Burmában elszenvedett súlyos veresége és a japánok gyors előretörése India felé nagy befolyással voltak a kongresszus párt állásfoglalására.

A határozat eseményei közül jelentősebb az *Esztaki Jögesztben* feloyt tengeri bitközlet, amelynek során egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy zöretorzonnas brit cirkálóit. Elsüllyedt meg a német legihódóbb beavatkozás után négy angol romboló és hét tengerihódó, egy pedig megromlódozott.

Lauuk zártakor érkezett a hír, hogy az *angolok Madagaszkar szigetét partraszállított és harcban állnak a francia erővel*. A francia kormány tiltakozásra készült. Az angolok Vichy és egy másik francia várost bombáztak.

Még mindig 700.000 hold áll víz alatt

A csapadékos időjárás miatt az idén szokatlanul erős „zöldár” fenyeget

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter tájékoztatója a vízmentesítési munkákról:

Az április 12-ától április 25-ig terjedő két hét országwide sokat hozott, úgy hogy a vízzel borított területek kiterjedésében, a nagy érvel végzett mentesítési munkák előzetes, lényeges javulást mutatkoztak. Az első kivételében a Dunán, Tisán, a Körösökön és a Maroson ismét magas vízállás jelentkezett. Nem volt tehát alkalom, hogy a tisztázó munkák zörlőjét kinyírja, szabad esettel kibővítsük volna az árterekre lezúduló vadvízömléseket, a 150 hordozható szivattyúval együtt, megsekkítve nekül üzemben vannak és orrasi üzemanyagot fogyasztva, nehéz próbára teszik részben az anyagbeszerzés, részben a szállítást irányító hatóságokat, nem is beszélve az e célra fordított orrasi költségekről.

A szivattyúk szakadatlan üzeme mellett teljes szivernyvel működnek az elmuvt évben kibővítt vagy újonnan létesített óvesztakor.

A csapadékos és hideg időjárás a keleti Kárpátok vidékén kiadó esővel okozott újabb, a tavaszi maradt hó-tömeget tovább növelte. Ezert erős zöldárak kell felkelészlüknek, amely amúgy is magas vízállású folyókön előrelátottak és veszélyes árhullámot fog okozni.

Minden előrelátást, hogy az *Alföld* lefektetésére az a tavaszi szabadulások a kétévesek vizét, amely az idén roha nem tapasztalt mértékben tört ki különösen az ország déli területeire.

Az átlagot messze meghaladó csapadékmennyiség az év első hónapjában 104 százalékkal volt több a szokásosnál.

Igy Szegeden januárban az átlagos 28 mm helyett 57 mm, februárban 30 mm helyett 46 mm, márciusban 36 mm helyett 49 mm és áprilisban 50 mm helyett 83 mm volt. A tél óta amúgy is magas talajvízszint és az azóta lecsúszott csapadékmennyiség újra és újra elcsúszott, a vízszintnek mindközöreményét, a folyók magas vízállása pedig lehelőnéne teszi árvesztások, tölgy vesztésének előidézését nekül a nagyobb területek vízmentesítés becsúsztat. Ennek következtében az elmuvt két hét alatt mindössze 20.000 holdtal eszikent a vízzel borított terület.

Ezidőszert meg 700.000 katasztrális hold víz alatt, amelyből 300.000 katasztrális hold szántó, 400.000 katasztrális hold legelő vagy kaszáló.

Az elmuvt két hét alatt 126.570 munkanap felhasználást 500.000 köbméter földmozgósítás történt, ugyanakkor 320 szivattyú 195.000.000 köbméter belvizet emelt át a töltéseken a folyókba.

Március 1. óta 120.000 katasztrális hold eláztató terület mentesült a bel-

vízeztől, a végrehajtott földmunkák során 383.600 munkanappal 350.000 köbméter földkiszárat hajtottak végre és a szivattyú 940 millió köbméter vizet választottak el.

POLITIKA

A kormányzó kézirata a miniszterelnökhöz

Magyarország főméltóságú kormányzója a következő legelsőbb kézirattal kegyeskedett kibocsátani:

Kedves Kállay dr. Előterjesztésre a magyar királyi Országgyűlésnek úgyi Hivatal előtti állásáról saját kérelmére felmentem és egyben a tiszteltetésre kitértem a magyar mezőgazdasági fejlesztése szempontjából rendkívül fontos és sikeres működését. Ennek teljes elismerésemet fejezem ki. Kelt Budapestben, 1942. április 30-án.

HORTHY S. k.
KALLAY MIKLÓS S. k.

Képviselőház

A képviselőház április 30-iki ülésén folytatta a közéleti feladatokról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A felszólaló partikülönösb nekül örömmel üdvözölték a törvényjavaslatot, amely arra hivatott, hogy elejét vegye annak, hogy a királyi és befolyásosra való hivatalok magánválasztására kerüljenek előnyök, amelyek előnyök szerzésében magának. *Rádoczy* László igazságügyminiszter vitázóir beszédében bejelentette, hogy a közszolgálatban a magánválasztásba látó személyek ellenében visszaküldés a szolgálatba vagy ha ezt megtagadják, beszűkített nyugdíjjal. Bejelentette még a miniszter, hogy a törvényjavaslat-hoz benyújtott azt a határozati javaslatot, amely szerint megtildják, hogy közalkalmazotti nyugdíjazás után olyan válogatott helyekkedhessenek el, amely előbbi hivataluk kapcsolatban állott, magánvárt leszi.

A képviselőház május elsején ülésén, az ülés megnyitása után *Törz* Tihor előnk kegyelotes szavaztatás után olyan magánválasztás Sándor volt házelnök elhunytát. Ezután a képviselőház elfogadta a közéleti tisztaságának biztosításáról szóló törvényjavaslatot, majd a Ház ülésit bizonytalan időre elnapolták.

A képviselőház külügyi bizottsága május 6-án délelőtti ülést tartott, amelyen Kállay Miklós miniszterelnök külügyminiszteri minőségében részletes tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetéről.

FALU-GAZDASZÖVETSÉG

Antal István tárcanélküli miniszter levele Mayer János m. kir. titkos tanácsoshoz, a Falu-Gazdaszövetség elnökéhez

Mayer János m. kir. titkos tanácsos, a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség elnöke Antal István dr. m. kir. nemzetvédelmi-propaganda miniszterhez, a Szövettség igazgatóválasztmányi tagjához kinevezés alkalmából melegenhangú üdvözlő levelet intézett. A köszöntésre Antal István a következő levélben válaszolt.

Kedves Barátom! Hálásan köszönöm azokat a meleg üdvözlő sorokat, amelyeket a vezetésed alatt álló „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség és a Magad nevében hoztam intézni szives voltál abból az alkalomból, hogy a Kormányzó úr Önméltósága tárcanélküli m. kir. miniszterre kinevezést legyes volt.

Fogadok önzinte tisztelettel és nagyrabecsüléssel nyilvánítását, igaz híved

ANTAL ISTVÁN dr. s. k.

jék. Ezután ismertette a központ és a kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek eddig elért eredményeit és hangoztatta, hogy az egész hitelszövetkezeti hálózat legfőbb feladata az, hogy a mezőgazdasági hitelt egészésges alapokra helyezze és a mezőgazdasági termelés folytonosságát biztosítsa.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a megjelent hitelszövetkezeti vezetők közül többen szólaltak fel, majd felszólalásukat Schandl Károly dr. köszöntö meg, s örömmel állapította meg, hogy a Muravidék vend anyanyelvű lakosság, miként a ma-

VASÁRNAP 1942. Május 8. 3

MINDEN HANGSZERT

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszerelepepn. Budapest, VI/15. Király-utca 68-60.
Kérje 51. sz. áf.j-műve a árjegyzékemet.

gyakorik is, nagy lelkesedéssel csatlakoztak az OKH szövetkezetek elgondolásaihoz.

Június 7-én Nagyváradon, 14-én Kassán rendez megyei gazdanapot a Falu-Gazdaszövetség

A múlt évben a legnagyobb magyar emlékeztetőnek és szellemének szentelt páratlan sikerű megyei gazda és szövetkezeti napok sorát az idén mellékeppen fogják folytatni azok a gazda-összejövetelek, amelyeket a Falu-Gazdaszövetség már tükletesen előkészített. Az idei gazda és szövetkezeti napok sorában az első előrelátólag június 7-én Nagyváradon rendez a Szövettség, majd valószínűleg egy héttel később, június 14-én Kassán gyűjti össze a vidék gazdatisársadalmát, hogy az időszerű kérdések megbeszéléséhez méltó keretet biztosítson.

A Partiumban, Szent László városában és a Nagyszágos Fejedelem földjén rendezett ünnepi gazda-megnyitalközségek után Horozson a Délvidék népe gyűlik majd össze a gazdaszervezkedés és szövetkezeti gondolat jegyében.

A hitelszövetkezetek az önségely elve alapján a kisemberekért dolgoznak

Hitelszövetkezeti gyűlés a Muraközben

Az Országos Központi Hitelszövetkezet vezetősége a Muravidék központjában, Muraszombat most tartotta első propagandanagygyűlést, amelyen a felszabadult Muraköz, azonkívül Vas megye és Zala megye déli részén működő hitelszövetkezetek vezetői és a falvak vezetői vettek nagyszámban részt.

A nagygyűlést vitész Szűcs István főispán nyitotta meg, rámutatva arra, hogy ennek a *félszabadult országnevezés gondái és kisemberei a huszonnégyes idegen uralom után fokozottabbnak vannak ráutalva a szövetkezeti szervezkedésre. Nyomatékosan figyelmeztette a jártak a falvak vezetőinek és a hatóságoknak is, hogy*

a hitelszövetkezeti mozgalom célja a gazdatisársadalom megsegítése, a talpraállítás.

Ezért feltétlenül támogatásra tarthatnak igényt.

A főispán elnöki megnyitása után Schandl Károly dr. az OKH alelnök-vezérigazgatója üdvözölte a Muravidék szövetkezeti vezetőit. Kiemelte, hogy a hitelszövetkezetek az önségely és az önkormányzati elv alapján kizárólag azért dolgoznak, hogy tagjaikon segítsenek, s az Országos Központi Hitelszövetkezet elvan tükve arra, hogy miként a Felvidéken, a Kárpátalján és a keleti vármegyékben, úgy a Muravidéken is, ennek a terület-

nek magyar és vend lakosságát az erőteljes szövetkezeti szervezkedés útján megsegítse és lehetőleg tegye, hogy a vidék kisemberei a délszlav uralom megpróbáltatásait mielőbb kihever-

Törlik az előntött földek földadóját és annak járulékait

Reményi-Schneller Lajos dr. pénzügyminiszter utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az 1942. évre előnt földadó és járulékait töröljék olyan területek után, amelyeket gátszakadás, gátátvágás vagy fakadó belvíz és egyéb belvízek következtében keletkezett árvek mind az 1941., mind az 1942. évben elárasztottak és amelyek így gazdaságilag használhatatlanná váltak. Az érdekeltek a károkat 1942 június 1-éig jelenthetik be.

Ugyanekes teljes egészében törölni kell az 1942. évre kiivetett földadót és ennek járulékait az olyan földnél, amelyeket hatósági rendelkezés folytán szilipek bezárásával vagy a víztőltek átvágásával árasztottak el a vízzel azért, hogy ezáltal megmentsenek községeket vagy nagyobb fontosságú területeket az árvíz pusztításaitól, feltéve, hogy az ilyen módon elárasztott területek ebben a gazdasági évben mezőgazdasági termelésre egyáltalán nem használhatók. Ha pedig egyes bejelentett területekről, amelyeken a termés az árvíz folytán kipszult, a vizet olyan időben vették le, hogy azok ebben a gazdasági évben még sikerrel hasznosíthatók, a kiivetett földadó és járuléka háromnegyed részben engedhetők el. Az 50 százalékos földadó és járulékok elengedésében részesíthetők azok a földterületek, amelyek 1941-ben víz alá kerültek és ennek következtében megmunkálhatók nem voltak. Ezeket a földeket még akkor is részesíteni kell ebben a kedvezményben, ha a fakadó belvíz földjárja által gyakrabban ismétlődő károsodás már a minőségi osztályok megállapításánál figyelembe vették.

Minden olvasójától egy új előntözött vár a VASÁRNAP!

Egy összeomlott angol „támadóhadjáratról” ...

Anglia, amely az általa felidézett világháború eddigi során csak vereségeket szenvedett és kizárólag sikeres visszavonulásokkal dicsékedhetett, most végre támadásba lendült át. Hatalmas arányú, az egész világra kiterjedő légi hadjáratot kezdett Olaszország ellen. Az angol légi offenzíva során azonban nem hősielkü pilóták vezette harei repülőgépek szeltek a levegőt, nem esodálta gépmadarak viharoztak Itália fölé még esodaltasabb hősielkü hátukon. Az angol légi offenzíva egészen más természetű volt. Anglia ugyanis mozgósította a rádióhullamokat és az egész légőceánt tromba, nehézes és feltemetes hazugságokkal repesítette be. A földünket körülöngő éterben kavargott, zúgott a hazugságok, rágalmaszó állítások esodás esalarúdjétek sorakoztatott szavak legzója és folyt a nagy angol offenzíva napokon keresztül az egész világ hiszékenységet ostromolva Olaszország és az olasz hiszékület ellen. És ekkor, amikor a nagy, igaz-vérg angol offenzíva főirányítói már-már azt hiték, hogy végre egyszer elhathetik a világot, hogy esatát nyertek, a Tengely néhány pillanat alatt összeomlasztotta az egész nagy hadjáratot. A Duce és a Führer a legszívesebb formák között találkoztak és ezzel a semmibe foszlott a esodasan esoporositott hazug szavak hareidreje olasz kálmánkérel, német-olasz ellentelekről és belső válságokról... Anglia tehát ezt az aliatomos és tisztátalan eszközzel, félriakhoz nem méltó fegyverekkel indított támadó hadjáratát is elvesztette... Az olasz és német légi offenzíva azonban, amely hősiék-kormányozta repülőgépekkel folyik az angol-szav vilár ellen, rendületlenül folyik tovább egyre közelebbözve a végső, teljes győzelmet... Ismét beigazodított tehát a régi magyar közmondás, amelyet ismer a magyar falu apraja-nagyja és amely szerint a hazug embert még a sánta kutyáknól is hamarabb utolérik ... (b. k.)

Jelentkezés a Honvéd Légierőhöz

A pályaválasztás előtt álló magyar ifjúság repülőszolgálatra való jelentkezésével kapcsolatban illetékes hely az alábbiakat közli:

Az 1942. kiképzési évre tartalékos (tiszt) (karposzamos) és legénységi pilótáképzésre már jelentkezni nem lehet, mert a kiképzési keretek beteltek.

Hány van azonban a hivatásos repülőtiszt pályára jelentkezettekben. Akik tehát lényeges jelentkezések kívánnak lenni és a repülőakadémia pályának, kérényüket május 20-ig a m. kir. Horthy Miklós repülőakadémia parancsnokáig, Kassa címre beadhatják. A kérvényekre vonatkozó részletes tudnivalókat az érvény 43. sz. Budapesti Közlöny tartalmazza, amely bármely közigazgatási hatóságnál bekinthető.

Hány van továbbá a honvéd légi-erőkhöz nem pilóta, hanem földi szolgálatra pályázó önként belépőkben (korengedeljesekben). Erre 1942 június 15-éig jelentkezhetnek mindazon 17-20 éves ifjak, akik négy közepiskolai végzettséggel, vagy nyolc elemi végzettséggel, vagy nyolc elemi végzettséggel, vagy nyolc elemi végzettséggel, vagy nyolc elemi végzettséggel, vagy nyolc elemi végzettséggel rendelkeznek, vagy pedig tekintet nélkül iskolai végzettségükre, valamely fempári, avagy fenypékes, rádiós, elektromos szakmai segédével rendelkeznek.

Az ilyen jelentkezése a lakóhelyükhöz legközelebb eső honvéd repülőter parancsnokságnál történik. Felvilágosításért közvetlenül oda, vagy a területileg illetékes honvéd kiképzítő parancsnoksághoz kell fordulni. Falvakban lakókat arról, hogy a kiképzítő parancsnokságok hol vannak, a közégi előljárogások tájékoztatják.

GAZDATUDOMÁNY

A gyapjúnyírás

A juhászatokban május havában folyik le rendszerint az „arvás”, azaz a gyapjú lenyírása. Korábban, azaz április havában nyírni kár, mert a bundájuktól ilyenkorán megfosztott juhok még az áprilisi esőzések és hideg szelek hatására esetleg meghűlnének. Viszont júniusra juhászati is felesleges, sőt káros, mert az esetleg meleg májusban a vastag bundát viselő juh szenved a hőségétől. Az áprilisi hideg és a májusi hőség kedvezőtlen hatása különösen azoknál a juhoknál lesz szembeszökő, amelyek fejese alatt állanak.

Nyírás előtt gondosan vagdoszuk le a juhok farán esőnyelő koloncokat, hogy ezek véletlenül se jussanak a szingyapjú közé. A koloncokat átassuk ki s az esetleg bennük talált gyapjúfűrteket tegyük a hasláshá-ba.

A nyírási munka akkor jó, ha a tartó sekély, a bunda összefüggően van a nyakveszélcsigolyáig s végére, ha a juh bőre nincs megsebzve.

A lenyírt gyapjút osztályozni kell, azaz minőség szerint különböző zsákolni.

A „szingyapjú” zsákjába kerül a bundáknak ama része, mely a törzsről és nyakról nyíródtott le. A „hulladékok” zsákjába pedig a hurokúkat a farkokból a végtagoktól végül a farkról lenyírt gyapjút tegyük. Ez rendszerint apró, rövid, durva fűrtekből, nem ritkán megcsurgult részekből adódik.

Zsákolás előtt a tarlós felülettel kifelé göngyölt bundákat engedjük szellős magtárban vagy pajtában biztos helyre (deszka, ponyva) rakva kiszáradni, mert a nedvesen zsákolás gyapjút bemelegszik, megcsurgul, rugalmasságát és erősségét veszti. A szárítás tartama függ a levegő páratartalmától és hőmérsékletétől. Száraz és meleg időjárás mellett 1—2, esős és hideg időben lényegesen több nap szükséges a száradáshoz.

Nemelyik olvasóban talán felmerül a gondolat, hogy nem önmagáért ellen dolgozik az a jutlevényező, ki bundákról a súlynővel koloncokat leválasztja. Ez rendszerint a bundák tartója, stb.

Ez tévedés. A vevő alaposan megvizsgál minden zsákot, megállapítja, hogy benne mennyi a nedvesség, mennyi a kolonc, a homok, stb. Csak ezeknek mérlegelése után kinal arat. Azzal is tisztában van a gyapjúnyíró, hogy minden jutlevényező, aki kell lennie több-kevesebb hulladéknak. Ha a szingyapjú a hulladékkal összekeverve kerül eladásra, akkor is számol ezzel, sőt, hogy mennyiségének megítélésében esetleges ne érje, inkább aláértékelt a gyapjút. Ezalatt természetesen a gondos tenyésztői osztályozás megkönnyíti értékelési munkáját, sőt bizalmomat tölti el a vevőt.

SÜRGŐSEN KÉSZÍTSEK ELŐ SZÁLLÍTÁSRA: KUKORICÁT A KUKORICAVETŐMAG- AKCIÓBAN RÉSZTVEVŐ GAZDASÁGOK. A földművelésügyi miniszter felhívja a vetőmag előállítására kötelezett gazdaságokat, hogy a vetőmag előállítására és szállítására való előkészítésre. A rendkívül hideg idő egy napról a másikra véget érhet s akkor a kukoricát azonnal kell vetni. Kizsós érdek, hogy minden vetőmagszállító gazdaság a szállítást haladéktalanul teljesítse.

„SZÉNKÉNEG”-GOL
Filoxeragyérítés!
Talajfertőtlenítés!

NITROGÉN-ellátás
P É T I S Ó-val 17% N
Péti-mészsalétrommal 15.5% N

biztosítja a jövedelmező szőlő- és gyümölcsstermetést.
 Felvitte a szőlővel: PÉTI NITROGÉNMOVEK RT., Budapest, V., Nádor-u. 21

Korlátozzák a rizs forgalmát

A közlekedésiügyi miniszter a hivatalos lap május 4-iki számban megjelent rendeletével átmenetileg korlátozza a rizs forgalmát. A rendelet értelmében:

május 5-től kezdődően újabb rendeltetésű csak a hatásgigé-filoxeragyérítés- és a kenyérgyigé-filoxeragyérítés-vel, illetőleg hatásgigé utalvány-ellenében szabad rizst ki-szállítani. Egy-egy lisztgyigé-szelvény 20 kg rizst szállíthat-nak ki a kereskedők.

A gabonapalappal ellátott vám-fűrte-re jogosultak, amennyiben rizs-het akarnak jutni, tartoznak kész-letükből havonta legfeljebb 2 kilo-gramm filoxeragyérítést a kijelölt ke-

reskedőnek a hatásgigé áron be-szolgáltatni. A kereskedő a be-szolgáltatást igazolja és ennek-alapján a közsigé előjárású-ga a beszállítástól finomított tele-mennyiségének megfelelő rizs-vá-szárra jogosító utalványt ad ki az igénylőnek. Az utalványt har-minc napon belül be kell váltani abban a helységben, amelyben ki-adták.

Kimondja a rendelet, hogy a keres-kedő készlete erejéig köteles a fo-gyasztó kívánságára a liszt-szelvény-ellenében kiszolgáltatni a rizst.

A rendelet május 4-én lépett ha-tályba.

A HÁZIASSZONY SZEREPE A KÖZELLÁTÁSBAN

Az önellátás kérdéséről sokat beszéltek eddig is, de az soha nem volt olyan időszerű, mint éppen most a háborús gazdasági viszonyok között.

Ma a háziasszonynak nemcsak arra kell törekednie, hogy házi kertjében minden megtermeljen, ami családja ellátásához szükséges, hanem elvárásuk az, hogy az adás-vételhez, tartóssításhoz, esomagoláshoz és szállításhoz éppen úgy, mint ahhoz, hogy a ház körül adódó férőmunkákat is maga végezze el szükség esetén.

A katonai behívások folytán ma sokhelyütt mestereimberekben is hiány van s a *háziasszonynak vár a feladat, hogy a gazdasági szerepmunka, háztartási eszközök készítését, felújítását, rendbehozását*. A családtagok alsó- és felsőruhái-nak varrását, átalakítását a legtöbb háziasszony már régen maga végzi, most azonban sok-szor meg a cipőjavítást is neki kell vállalnia.

Ezt a sok, nehéz és felelősség-terjes munkát a családnanya csak úgy végezheti el, ha a napi tenni-valókat előre beosztja. „Kiter-vez”. Minden egyes gondolatját az a másnapi munka-programmal és a család apránkajgyait osz-kal meg megfelelő helyre, ahol a legbiztosabban munkát végez-het. Mindenkit igénybe kell venni, aki segíteni tud. Az egyik családtag a lakástakaró-lással, felelőssé, másrészt a foglalkozást a másik az apróiparhoz látss el, és gondozza az állatot, a harmadik a kertben dolgozzék, a negyedik a bevásárlást, eladást.

esomagolást intézze és így to-vább.

Gyakorlat teszi a mestert. Éppen azért, mert ma a háziasszonynak ez-er mesternek kell lennie, nagy szükség van arra, hogy tudását, gyakorlati ismeretét gyarapítsa. Nagyon helyte-nes és fontos feladat az, hogy ma-nincs ideje a falusi asszonynak, ha-nyan tanfolyamra járni, mert híz az ott elsajátítottaknak most a leg-nagyobb hasznát veheti.

A Falu-Gazdaságvetést által szer-vezett háztartási tanfolyamokon megtanulja, hogy a ma rendelkezé-zésre álló és korlátolt mennyiségű élelmiszerteljesedő felhasználásá-val hogyan lehet olyan étrendet összeállítani s azt ugyanazon anyag-okból is változtatni senni, amely a szervezetet napokon eltája a szükséges tápanyag, ásványi só-s és vitamínmennyiséggel. Megta-nulja mikor mit termeljen házi-

A mezőgazdasági textilpótlányagyi

A kéveállításához eddig használt manilla-zsineget eddig tengerentúlról szállították hazánkba, miután azonban most a külföldi szállítások elmaradnak, pótlásá-ra kenderzsineget használnak.

A kéveállításához és az arató gépek munkájához szükséges, jöminőségű kenderzsineget a gazdasági felügyelőség útján június elséjéig minden gazda megkapja, ha igényét bejelenti.

A békebeli jutásokkal pótlására üzemvezető „leszállt”ból ké-szenült anyagot használnak, amely tartóssított papírfonóval és hazai kenderrostból gyártanak. A hulladékokat a szőlőszar-dák kapják meg, azt azonban

kertjében és termelővényt hogyan tartóssítva, hogy felkészüljön ca-nalja teli ellátására is.

A Faluasszonyok háztartási tanfolya-ma a szabó-varrásban, fűzés-szék-vezésben szerez jártasságot, megtanul-a a kukoricaélelmes, száma és gyékény-feldolgozást, aminek, mint rafia-pótlás nyújtanak ma fokozott jelenté-sége van.

A tanfolyamok néhány hétig tartan-ak s a tanulási idő az ország drák-ja bőségteljes, amikor — a napi munka-voztól — a háziasszonyok is több ideje van. Azzal a kis frászdá-gal, az önmagáért, amelyet 7-8 hó-nyál ideig magára vállal a falusi leány és asszony, olyan ismereteket szerez, amelyek nagy mértékben megkönnyít-szik sokoldalú munkáját.

Saját érdekében bírnak már most jelen-kezzenek tehát minél többben az ésszel kezdődő tanfolyamokra!

Veseljünk otthon papusok!

Megleőző lábbeli-állományunk kiműveléshez a háztartásokban hozzáférhető az, ha a házában van több munkánál eszma vagy cipő helyett papusot viselünk. A Lábbeli Központ megfelelő mennyiségű anyagot bocsát a papuskészítők és timáripárosok részére. A papusokat sertés-bőrrel készítik, de izem jól hasz-nálhatóak a pótlással és fiatalpá-pusok is, amelyekre a vásári-iparosok fogynak árusítani. Egy fogyasztó évenként és fején-ként 2 pár papusot vagy bőcsort vehet.

Gyűjtsük a papírhulladékokat

Közellátásunknak fontos tényezője, hogy megfelelő papírmennyiséggel rendelkezzen annak, a papír alapanyaga, a cellulóz, a hadipár-ternál nélkülözhetetlen. A háború ki-törése óta a cellulóz beszerzése mind hazánkban, mint országos érdeket tehát, hogy a papírhulladékok visszakertü-zenek a gyárakba, amelyek azokból ismét használásra alkalmas papíros-udnak előállítani. A Papírgyártá-si Állami Gazdaságok és Szakbizot-sága megszervezi a budapesti és vidéki háztartások papíros felajánlását.

Mindenki vegyen részt ebben a munkában és a hármláltható papírhulladékokat kosárba, ládába gyűjtve, tegyünk jelentést róla a Szakbizottságnak, ha a közterében már nagyobb mennyiség halmozódott fel.

„A propaganda és a szövetkezetek”

Penti című munka a napok-ban jelent meg a könyvpiacraon alapi *Salomon Aurél* tollából. A mű első része a „propaganda általános fogalmával, történelmi fejlődésével és a magyar szövetke-zetekkel, s különböző ramuntat jelentőségére a jelenlegi háborús viszonyok között a harctéri és a belső arcvonal szilárdan tartá-sa szempontjából. Második részében a szövetkezeti propagandá-tól tárgyalja és a magyar szövetke-zetközi ágazatok ezirányú munkáját ismerteti.

A szövetkezeti mozgalom em-berekből áll, a legnagyobb ará-nyú gazdasági népmozgalom, mely állandóan fejlődés és ter-jeszkedik akar. Fel kell tehát használnia mindazokat a módo-zatokat, amelyek emberekre hatni képesek, vagyis a propagandá-észközöket, a köz- és szövetke-zeti gondolat tartalmát a töme-gekkel megismertetni. Feltételez-munka érdeme, hogy a magyar szakirodalomban is felhívja a figyelmet a kérdés jelentőségére. A könyv ára 4 pengő, megren-delhető a szövetkezi alapi köz-pon-tól Aurél OKH tisztviselőnél.

Zelenski „MÁTYÁS”-zuzó

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLŐ-, SZÁRTÉPŐ- ÉS SILÓTÖLTŐ GÉPEK Üzemkészen eszerelővel szállítással és metszők eszerelővel. Alacsony fordulatszámmal. EGYSÉGYÁRIMANVÁNK.

Teherautókon készíthetők. „Zelenski” vas-, lakóeszközök, öntözőeszközök, golyós-csap-ágvas Julifán” acélkeretek, tengelyek, hegesztett szerkezetek, tüzelésközpontok, légórtalmi felszerelések

Gróf Zelenski Róbert Céggyár Mft. Pestszentpétervári, Mikszáth-u. 18. Telefon: 11-222, 347-566

